

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Інна САВИЦЬКА

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 16 від “ 10 ” 06 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Лідія ЧЕРЕДНИК

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Професійна освіта
(Аграрне виробництво,
переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології)»

_____ Оксана ВАСЮК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А5 Професійна освіта (А5.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)

Освітня програма «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Факультет (ННІ) Гуманітарно-педагогічний

Розробник: Єресько О.В., доцент кафедри педагогіки, кандидат педагогічних наук
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Опис навчальної дисципліни Вступ до спеціальності

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна належить до циклу спеціальної (фахової) підготовки обов'язкових компонентів ОПП, знайомить із психологічними закономірностями трудового процесу, є теоретичною основою підготовки студентів до майбутньої науково-педагогічної діяльності та/або до діяльності на підприємствах, установах та організаціях галузі (за спеціалізацією Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології). Завданнями вивчення курсу є: усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців; усвідомлення особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування; сприяння професійному самовизначенню і набуття студентами професійної і педагогічної ідентичності; розвиток таких якостей особистості, що мають для майбутнього викладача професійне значення. проаналізувати психологічні проблеми стимулювання трудової діяльності та мотивації праці, проблеми успішності, працездатності та професійного потенціалу сучасного працівника, самореалізації особистості у різних видах професійної діяльності, а також психологічні проблеми вивчення професій в сучасних соціокультурних умовах.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	А5 Професійна освіта (А5.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)	
Освітня програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	год.
Лабораторні заняття	- год.	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета забезпечити загальну теоретичну підготовку студентів, яка слугуватиме основою для їхньої наукової, практичної та педагогічної роботи.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та

методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 9. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

СК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

СК 16. Здатність до постійного й цілеспрямованого розвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях сфер, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діяльність здобувачів освіти і підлеглих, координувати їх роботу та вмотивовувати.

ПР 09. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із

аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Професійна діяльність													
Тема 1. Історія виникнення та становлення професійної діяльності	1-2	16	4	4			8						
Тема 2. Психологічні особливості професійної діяльності	3-7	32	10	10			20						
Разом за модулем 1	56		14	14			28						
Модуль 2. Педагогічні основи професійної діяльності													
Тема 1. Педагогіка як наука. Система освіти в Україні	8-10	24	6	6			12						
Тема 2. Зміст освіти. Формування змісту освіти	11	8	2	2			4						
Тема 3. Освітня діяльність, її види	12-15	40	8	8			16						
Разом за модулем 2	64		16	16			32						
Усього годин	120		30	30			60						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст і завдання курсу	2
2	Сучасний ринок праці, його вимоги	2
3	Психологія професійної діяльності	2
4	Розвиток людини як суб'єкта праці	2
5	Мотиваційна сфера людини	2
6	Формування професійних умінь і навичок	2
7	Прогнозування успішності діяльності	2
8	Педагогіка як наука. Основні педагогічні категорії	2
9	Освітня система України	2
10	Сучасна система підготовки педагогічних працівників	2
11	Види освітньої діяльності	2
12	Зміст освіти – наріжний камінь формування особистості та фахівця	2
13	Контроль результатів навчання	2
14	Сутність процесу виховання	2
15	Зародження виховання як особливого виду діяльності	2

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аргументація вибору сфери професійної діяльності, спеціальності. Становлення педагогічної/аграрної (за вибором студента) професійної діяльності	2
2	Історія розвитку людської цивілізації. Роль у цьому процесі аграрної та освітньої діяльності	2
3	Зв'язок типів професій із відповідними навичками	2
4	Мотиви професійної діяльності. Способи підвищення працездатності людини	2
5	Розроблення власного професійного плану	2
6	Прогнозування успішної діяльності	2
7	Теорії розвитку особистості. Оцінка стану сучасної освітньої системи України	2
8	Можливості, створені в НУБіП України для особистого зростання студента	2
9	Стандарти професійної діяльності. Характеристика за вибором (фахова передвища, вища освіта)	2
10	Теорії формування змісту освіти. Вимоги до нього. Порівняльний аналіз державних стандартів загальної середньої освіти (2000-2024 роки)	2
11	Рушійні сили навчального процесу. Мотивація навчання	2
12	Характеристика служб, громадських організацій, що забезпечують зовнішній контроль за якістю освіти	2
13	Алгоритм створення внутрішньої системи якості освіти	2
14	Самовиховання – сутність, етапи, прийоми. Рефлексія	2
15	Функції керівника закладу освіти. Річна циклограма дій. Вплив децентралізації на структуру управління закладами освіти	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аргументація вибору сфери професійної діяльності, спеціальності	4
2	Історія розвитку людської цивілізації. Роль у цьому процесі аграрної та освітньої діяльності	4
3	Зв'язок типів професій із відповідними навичками	4
4	Мотиви професійної діяльності	4
5	Розроблення власного професійного плану	4
6	Прогнозування успішної діяльності	4
7	Можливості, створені в НУБіП України для особистого та професійного зростання студента	4
8	Теорії розвитку особистості. Оцінка стану сучасної освітньої системи України	4
9	Стандарти професійної діяльності. Характеристика за вибором (фахова передвища, вища освіта)	4
10	Теорії формування змісту освіти. Вимоги до нього. Порівняльний аналіз державних стандартів загальної середньої освіти (2000-2020 роки)	4
11	Рушійні сили навчального процесу. Мотивація навчання	4
12	Характеристика служб, громадських організацій, що забезпечують зовнішній контроль за якістю освіти	4
13	Алгоритм створення внутрішньої системи якості освіти	4
14	Самовиховання – сутність, етапи, прийоми. Рефлексія	4

15	Функції керівника закладу освіти. Річна циклограма дій. Вплив децентралізації на структуру управління закладами освіти	4
----	--	---

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:
(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист реферативного дослідження, проєктів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Професійна діяльність		
Практичне заняття 1	Порівняльна характеристика ідеального та реального розпорядків дня	10
Практичне заняття 2	Повідомлення про права і обов'язки студентів в Україні (законодавство, Статут НУБіП)	10
Практичне заняття 3	Аналіз зв'язку професії з відповідними навичками	10
Практичне заняття 4	Підготовка алгоритму уникнення руйнівної дії стресів	10
Практичне заняття 5	Написання есе «Що мотивує мене на професійну діяльність»	10
Практичне заняття 6	Розроблення алгоритму формування професійної навички	10
Практичне заняття 7	Прогнозування успішності діяльності	10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Педагогічні основи професійної діяльності		
Практичне заняття 1	Написання есе «Чому я обрав педагогічну спеціальність»	10
Практичне заняття 2	Розроблення концепції власного закладу освіти	10
Практичне заняття 3	Підготовка пропозицій удосконалення педагогічної освіти в Україні	10
Практичне заняття 4	Повідомлення щодо законодавчих вимог до формування змісту освіти	5
Практичне заняття 5	Дискусія Що мотивує мене навчатися	5
Практичне заняття 6	Характеристика однієї з установ, що здійснює	5

	зовнішнє оцінювання якості освіти	
Практичне заняття 7	Розроблення алгоритму внутрішньої системи якості освіти	10
Практичне заняття 8	Аналіз кращих практик виховання	5
Модульна контрольна робота 2.		40
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=516159>);
- посилання на цифрові освітні ресурси:
- Конституція України [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- Закон України «Про фахову передвищу освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
- Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

- Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
- Закон України «Про позашкільну освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
 - методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:
 - Методичні вказівки для студентів освітнього ступеня Бакалавр спеціальності 015 Професійна освіта (015.18 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології») до вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності»/О.В. Єресько. – К.: НУБіП України, 2021. – 91 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Андреас Шлейхер. Найкращий клас у світі: як створити освітню систему 21-го століття / Переклала з англ. Ганна Лелів. – Львів: Літопис, 2018. – 296 с.
2. Балл Г. О. Психологія праці та професійної підготовки особистості : навч. посіб. / Г. О. Балл, М. В. Бастун, В. І. Гордієнко та ін. – Хмельницький: ТУП, 2001. – 330 с.
3. Вибрані матеріали міжнародної програми з формування м'яких навичок СЕЕ навчання / За загальною редакцією О. Елькіна, О. Масалітіної, Я. Фюрста. Харків: Дім реклами, 2019. Спеціально для П'ятої національної (не)конференції для шкільних педагогів EdCamp Ukraine 2019. URL: <https://nus.org.ua/articles/shho-take-programa-sotsialnoemotsijnogo-ta-etychnogo-navchannya-i-yak-vonapratsyuje/>; <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2019/07/07/CEE-PRINT.pdf>.
4. Волинець К. І. Вступ до спеціальності: початкова освіта. Модуль 2 : навч. посіб. / К. І. Волинець, О. М. Ващенко, Т. В. Кравченко. Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 148 с.
5. Гоулман Д. Емоційний інтелект; пер. з англ. С-Л. Гумецької. Х.: Віват, 2020, 512 с.
6. Долинська Л. В. Психологія конфлікту : навч. посіб. / Л. В. Долинська, Л. П. Матяш-Заяц. – К. : Каравела, 2010. – 304 с.
7. Емоційний інтелект лідера / Деніел Гоулман, Ричард Бояціс, Енні Маккі / пер. з англ. Валерія Глінка - 3-тє видання. К.: Наш формат, 2021. – 288 с.
8. Єресько О.В. Виховання валеологічних цінностей дітей-підлітків у процесі навчальної і позаурочної діяльності. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. К. 2018, 23 с.
9. Єресько О.В. Методичні вказівки для студентів освітнього ступеня Бакалавр спеціальності 015 Професійна освіта (015.18 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології») до вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності»/О.В. Єресько. – К.: НУБіП України, 2021. – 91 с.
10. Карамушка Л.М. Психологія управління. навч. посіб. – К.: Міленіум, 2003. – 344 с.
11. Картер Александра. Не бійся спитати. 10 кроків до вдалих переговорів/пер. з англ. Анастасія Дудченко. – К. : Лабораторія, 2021. 224 с.

12. Клепко С.Ф. Філософія освіти в європейському контексті – Полтава: ПОППО, 2006. – 328 с.
13. Ключові показники менеджменту. 100+ фінансових коефіцієнтів для ефективного управління компанією / Волш Кіаран/ пер. з англ. Ярослав Вішталюк за наук. ред. Михайла Колісника. – К.: Наш формат, 2023. – 428 с.
14. Мазоха Д. С. На шляху до педагогічної майстерності (Вступ до спеціальності); Навчальний посібник / Д. С. Мазоха. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.
15. Моє життя та робота / Генрі Форд / переклад з англ. Уляна Джаман / Видання п'яте. К.: Наш формат, 2016. – 344 с.
16. Ніколаєнко С.М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. – К.: Знання. 2006. – 253 с.
17. Освітній менеджмент: Навчальний посібник/ За ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. – К.: Шкільний світ. 2003. – 400 с.
18. Особливості психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які пережили травму під час війни : посібник / О. О. Щербакова, Л. В. Кондрацька, Г. В. Красіна. — Харків : СТЕМ ОСВІТА, 2023. — 256 с.
19. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. за ред. І.А. Зязюна. - 2-ге вид., доп. і переробл. – К. : Вища школа, 2004. – 422 с.
20. СІМ НОТ української освіти: розбудова Національного освітнього технопарку з підвищення якості освіти : науково-методичний посібник/ Сергій Шкарлет, Віра Рогова, Олег Єресько, Євген Баженков. – Тернопіль: Астон, 2023. 92 с.
21. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. К. : Радянська школа, 1988. – 304 с.
22. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: навч. посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М. М. Фіцула. – 2-е вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 136 с.
23. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с.
24. Хто. Як наймати найкращих/ Джефф Сمارт, Ренді Стріт / пер. з англ. Марія Хандога. – К. : Лабораторія, 2024. – 208 с.
25. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В.О., Жильцов О.Б., Караман С.О. та ін. ; за заг. ред. Огнев'юка В.О.]. – 4-те вид., зі змінами. – К. : Київ. унт ім. Б. Грінченка, 2014. – 278 с. Режим доступу : http://elibrary.kubg.edu.ua/3852/1/V_O_%20Ogneviuk%20_O_B_%20Zhylytsov_S